

EY MÜSLÜMANLAR, SEVİNİN! RABBİNİZİN LÜTFU SİZLERLE

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Vas-salâtü vesselâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn ve men tebi'ahû bi-ihşânin ilâ yevmiddîn.

Emmâ ba'dü:

Fe kâle resûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem;

أَبْشِرُوا، فَوَ اللَّهُ لَأَنَا مِنْ كَثْرَةِ الشَّيْءِ أَخَوْفُ عَلَيْكُمْ
مِنْ قَلْتِهِ. وَ اللَّهُ لَا يَزَالُ هَذَا الْأَمْرُ فِيكُمْ حَتَّى تَفْتَحَ
لَكُمْ أَرْضُ فَارِسَ وَالرُّومِ وَأَرْضُ حِمِيرَ، وَحَتَّى
تَكُونُوا أَجْنَادًا ثَلَاثَةً: جُنْدًا بِالشَّامِ، وَجُنْدًا
بِالعِرَاقِ، وَجُنْدًا بِالْيَمَنِ، وَحَتَّى يُعْطَى الرَّجُلُ
المِائَةَ دِينَارٍ فَيَتَسَخَّطَهَا.

Ebşirû fe-vallâhi le-ene min kesrati's-şey'i ahfefü aleyküm min kılletihî vallâhi lâ yezâlü hâze'l-emru fîküm hattâ tüfteha leküm ardu fârise ve'r-rûmi ve ardu himyere hattâ tekûnü ecnâden selâseten cünden bi'ş-

şâmi ve cünden bi'l-ırâki ve cünden bi'-yemeni ve hattâ yu'ta'r-raculü el-miete dînârin fe-yetesehhâtahe.

Sadaka rasûlüllâh fî mâ kâl ev kemâ kâl.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

Ebşirû. Size müjdeler olsun, sevinin, içiniz şenlensin ki, müjde olsun size ki;

Fe-vallâhi le-ene min kesrati'ş-şey'i ah-fefü aleyküm min killetihî. Ben size az şey verilmesinden ziyade, çok şey verilmesine daha çok korkarım. Zengin olmanıza daha çok korkarım, fakir olmanızdan. Yani malın çokluğundan korkarım, azlığından ziyade. Siz şimdi böyle yoksul, biçare, yiyeceğiniz yok, örtüneceğiniz yok, sıkıntı içindesiniz. Müjdeler olsun size! Ben sizin bir şeye zenginliğe, paraya pula çok sahip olmanızda daha çok korkarım, fakir olmanızdan, daha fazla korkarım zenginlikten.

Vallâhi. Allaha yemin olsun ki; *lâ yezâlû hâze'l-emru fîküm.* Bu iş yani Allah'ın mü'min kulları olmak, Allah'ın dininden tarafı olmak, Allah'ın dinine hizmet edici olmak, Allah yolunda olmak, içinizde devam edecek, sizin vasfınız olarak, sizin üzerinizde devam edecek.

Ve. *hattâ tûfteha leküm ardu fârise.* İran'ın arazisi size fetholunacak, açılacak, verilecek. Ve *ve'r-rûmi* Bizans'ın arazisi size verilecek. Ve *ardu himyere.* Yemen, Himyer krallığının toprakları sizlere açılacak, fetholunacak, siz oraları fethedeceksiniz, oraları sizin elinize geçecek, Allah size verecek.

Yani şu anda yoksulsunuz, sıkıntı çekiyorsunuz, mahrumiyet içindesiniz ama müjdeler olsun, bu fena değil dininiz sağlam olduktan sonra, ilerde zaten İran'ın, Bizans'ın, Yemen'in krallıklarının toprakları size verilecek, açılacak.

hattâ tekûnü ecnâden selâseten cünden bi's-şâmi ve cünden bi'l-ırâki ve cünden bi'yemeni ve hattâ yu'ta'r-raculü el-miete dînârin fe-yeshatuhâ.

Hattâ tekûnü ecnâden selâseten. Hatta üç ordu teşkil edeceksiniz siz. Üç ordunuz olacak. *Cünden bi's-şâmi.* Bir ordu Şam'da Suriye tarafında. *Cünden bi'l-ırâki.* Bir ordu taa Irak mıntıkasında. *Cünden bi'l-ırâki ve cünden bi'yemeni.* Birde aşağıda Yemende. Üç ordunuz olacak. Kuvvetleneceksiniz, ordular teşkil

edeceksiniz, hatta üç tane ordunuz olacak. Birisi kuzey doğuda, birisi kuzey batıda, birisi güneyde, her tarafta.

Başka neler kalıyor?

Başka bir şey kalmıyor. Çünkü batısı Kızıldeniz, doğusu Basra körfezi, aşağısı fetholunacak, yukarısı fetholunacak, sağ taraf feth olunacak, hepsi elinize geçecek.

Hatta *yu'ta'r-raculü el-miete dînârin*. Kişiye 100 dinar altın para verilecekte sadaka olarak. *Fe-yeshatuhâ*. O amma az verdiler diye sinirlenecek, kızacak. Fukaraya yani yoksul gibi olana içinizdeki, 100 dinar verilecekte altın para, buyur kese içinde al, oda amma az veriyor ha, bu kadar verilir miymiş?

Bu ne yani?

Diye kızacak. Çünkü o kadar zenginleyecek. Şu anda fakirsiniz, şu anda mahrumiyetlisiniz amma, o zamanda çokluk olacak, çok zengin olacaksınız, ama ben bu halinizden daha memnunum, öteki halinizden daha çok korkuyorum. Zengin olmanızdan daha çok korkuyorum.

Neden?

Çünkü *Inne-l-insâne leyatgâ. En ra-âhu-stagnâ. (Alak Suresi 6-7. Ayet)*

İnsanoğlu tuğyan eder, azar, sapar, vaziyetini bozar, günahlara dalar, kendisini zengin gördüğü zaman. İhtiyacım yok, param pulum yerinde dediği zaman azar.

Neden azar?

Bir kere param var diye kibirlenir. Allah kibiri sevmez. Kasılır, param var benim ya, Öyle bir hazır ol bakalım karđımda, ne oluyor-sun yani?

Kimim ben sen biliyor musun?

Kimin karđısında duruyorsun biliyor musun?

Hazır ol vaziyete geç bakalım, dıt otur, kalk, getir, götür. Allah sevmez, kibirliliği sevmez. Paradan oluyor, ağalık yapıyor, ağalık yapıyor.

Dođu Anadolu'da duydum. Tüfek getirirlermiŐ, efendim bu marka çok güzel, Őahane, çok uzaktan vuruyor bilmem ne. NiŐan alırmıŐ, bum köylüsünden emrindeki insanlardan birisi kt aŐađıya düŐüyor. Tamam ya güzel, iyi iyi

silahmış dermiş. Duydum bunu. Hesabı yok çünkü adamın. Ağaya kim soru soracak?

Zaten onun vurduğunu, ağanın vurduğunu nerden bilecekler?

Bir kurşun geldi şey yaptı. Adamda merhamet yok. Zengin oldu mu bir kere insan, kibirlenir oradan şey yapar.

İkincisi. Allah'a dua etmez. Fakir olunca Ya Rabbi! Bugün yiyecek paramız yok. Aman Ya Rabbi! İşte çoluk çocuk aç, ağlaşıyorlar, hü-hüü ağlar zırlar falan, yalvarır yakarır, namazlar niyazlar bilmem ne. Amma parası oldu mu hiç aklına gelmez. Al evladım, sok cebine şu parayı, keyfince gez, keyfince gez. Al parayı yavrum, al otomobili, kız arkadaşlarını yanına al, nereye istersen git, tatile bilmem kuzeyde adalara git, denize git falan, bilmen nereye git vs. falan böyle olur. Ondan sonra birde parayı haram yerlere harcar, israfa harcar, böyle sapper.

Ama fakir oldu mu, fakir olduğu zaman, devamlı Cenâb-ı Hakk'a tazarru niyaz eder. O zaman Allah mütekebbiri sevmediğinden, müsrifi sevmediğinden, zalimi sevmediğinden, o zaman fakirlik daha iyi oluyor.

Onun için ben sizin fakir olmanızdan ziyade elinize çok şeyin geçmesinden korkarım diyor Peygamber Efendimiz.

Hâlbuki bizim mantığımızı göre çok olsa da falan diyoruz biz. Çok olunca vazifeleri var paranın. Zekâtını vereceksin, hayratını hasenatını yapacaksın, olmayanlara yardımcı olacaksın da imtihanı kazanacaksın. Vermem. Ben nasıl çalıştım kazandım, sende çalış kazan, turp gibisin vermiyorum. Allah versin. Allah verseydi verirdi. Allah seni görevlendirmiş, fakire yardımcı ol diye. Onu şu anda fakirlikle imtihan ediyor. Sende zenginlikten imtihan oluyorsun.

Allah versin. Ne demek?

Her şeyi Allah veriyor zaten. Sen çıkartıp vereceksin, yardımcı olacaksınız.

İşte bu İslam'ın durumu. Yani ilginç. Fakirlikten daha ziyade zenginliğinden korkuyor ve zengin olmasını eyvah bir tehlike olarak görüyor Peygamber Efendimiz. Ama olacak oda zenginleyecek doğru, o kadar zenginlediler, o kadar zenginlediler.

Ebû Eyyûb El-Ensârî, İbni Abbâs radiyalahu anhu'manın vali olduğu şehre gitti ve ganimetten şeyden çok paraları var zenginler, çok sevindi. Peygamber Efendimizi evinde misafir etmiş, bir mübarek sahâbî, Hâfız-ı Kur'an, Medine de imamlık yapmış, valilik yapmış, mücahid, savaşmış, kendisini ziyarete gelmiş. Konağın içindeki hizmetçileri, köleleri ile bağışladı hediye olarak. Var mı böyle duyduğun böyle bu kadar para veren?

Çok veren maldan az veren candan, yani olmasaydı konağı. Bir kölenin bir tanesi büyük bir para. Yani bir köle bir otomobil desek. Çünkü insanın işine yarıyor, git su getir, git hurmaları topla, git şunu yap, git bunu yap. Hizmetlin yani senin emrinde köle. Köleleriyle, hizmetçileriyle beraber eşyasıyla konağı bağışlıyor, daha bilmem daha neler neler. O da onların hepsini azad ediyor, tasadduk ediyor, anlıyor O da.

Allah bizi fakr u zarurete düşürüp inletmesin. Ele el açtırmasın. Muhtaç etmesin. Helalinden hayırlı para versin. Hayırlı paralarla da vazifelerimizi idrak edip güzel hizmetler yapmayı, sevaplar kazanmayı nasib eylesin.

Bir kere sevapların başında mescid yapmak geliyor. Allah rızası için bir mescid yaparı, Allah cennete bir köşkle mükâfatlandırıyor. O zaman hepimizin burada iken bir mescid yapmamız lazım ki, cennette köşk versin Cenâb-ı Hak. Bingöl mescidi, Ali Bingöl mescidi, Mehmed Bingöl mescidi, Es'ad Bingöl mescidi, Sami Bingöl mescidi. Bilmem Bingöl Hatun mescidi. Bingöl'ün anasının mescidi mesele. Gayret ederse insan, isterse, Allah istediğini veriyor. Neye gayret ederse onu veriyor.

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ﴿٣٩﴾ وَأَنْ سَعْيُهُ

سَوْفَ يُرَى ﴿٤٠﴾

*Ve en leyse li'l-insâni illâ mâ se'â ve enne sa'yehû seyfe yürâ.*¹

Gayret ettiği şeye bağlı. Para isteyene para veriyor, mevki isteyene mevki veriyor, mebusluk isteyene mebusluk veriyor, hapı yutuyor. Bakan oluyor gayya kuyusuna batıyor. Neden?

¹ 53/Necm, 39-40.

Başörtülüler affedilmesin, bilmem ne bilmem ne, basıyor imzayı, yutuyor hapı, mahvediyor ahiretini, tahrip ediyor, berhava ediyor, bombardıman ediyor. Ahiretteki, cennetteki köşklerini kaybediyor, neler neler neler. O kanun, zulüm devam ettiği müddetçe, ona imza atanlar günah almaya devam ediyor, ölmüş olsalar, kabirde dursalar bile.

a. Müslümanlara Müjde

أَبَشِّرُوا يَا مَعْشَرَ الْمُسْلِمِينَ، أَبَشِّرُوا. هَذَا رَبُّكُمْ قَدْ
فَتَحَ عَلَيْكُمْ بَابًا مِنْ أَبْوَابِ السَّمَاءِ، يُبَاهِي بِكُمْ
الْمَلَائِكَةَ، يَقُولُ: انظُرُوا إِلَى عِبَادِي، قَدْ قَضَوْا
فَرِيضَةً، وَهُمْ يَنْتَظِرُونَ أُخْرَى.

*Ebşirû yâ ma'sere'l-müslimîne ebşirû
hâzâ rabbüküm kad feteha aleyküm bâben
min ebvâbi's-semâi yübâhî bi-kümü'l-melâi-
keti yekûlü unzurû ilâ ibâdî kad gadav farîda-
ten ve hüm yentezirûne uhrâ.*

Ahmed b. Hanbel'in rivayet ettiği bir ikinci hadîs-i şerîf.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

Ebşirû. Sevinin. Yâ ma'şere'l-müslimîne.
Ey Müslümanlar! Müjdelere olsun sizlere. Sevinin, şenlenin, içiniz şenlensin ki;

Ebşirû. Tekrar tekrar sevinin ki. Hâzâ rab-büküm. İşte bu Rabbiniz. Kad feteha aleyküm bâben min ebvâbi's-semâi. Semanın kapılarından bir kapıyı size lütfedip açtı. *Yübâhî bikümü'l-melâiketi.* Meleklerle sizi gösterip, sizinle övünüyor.

Ve buyuruyor ki;

Unzurû ilâ ibâdî. Bakın şu benim güzel kullarıma, şu mübarek dindar Müslüman kullarıma ki. *Kad gadav farîdaten.* Bir farızayı, bir farzı eda etmişler. *Ve hüm yentezirûne uhrâ.*

Ötekisini yapacağız diye de hazır bekliyorlar. İtaatli, ibadetli. Bir farzı yapmışlar ötekisinin de sırasını bekliyorlar gelse de onu yap-sak diye. Bakın şu kullarıma ey melekler, şunların güzelliğine bakın diye Allahu Teâlâ hazretleri meth ediyor.

Acaba bu hadîs-i şerîfi Peygamber Efendimiz ne zaman buyurdu ki, bir farzı eda ettiler ötekisini bekliyorlar. Bu bur da görünmüyor o artık hac da mı oldu?

Bilmem yoksa bir namazı kıldılar da ötekisini bekliyorlarken mi oldu?

Hac ta da tabi farzdan sonra farzlar var. Mesela Arafat da durmak farz. Arafat da durdular vakfe yaptılar, dualar ettiler, ondan sonra tavaf etmek var, oda farz, onu da bekliyorlar. Sırası gelse de onu da yapsak, günü gelse de tamam olsa da onu yapsak falan diyorlar.

İşte yani bir vazifeden öteki vazifeye, bir farzdan öteki farza, bir ibadetten öteki ibadete, birisini yapmışlar, ötekisini de bekliyorlar. Zaten şeyde yani bu hac yapan toplulukları, Müslümanları, Cenâb-ı Hak meleklerine gösterip övünür diye başka hadîs-i şerîfler var. Cenâb-ı Hakkın meth ettiği bir topluluk oluyor. Rahmanın misafirleri, topluca; *Lebbeyk Allahu* *Lebbeyk* diyorlar, ağlıyorlar, gözyaşı döküyorlar, tevbe ediyorlar, istiğfar ediyorlar. Cenâb-ı Hak seviyor.

Camide de bir insan, bir farz namazı kılsa, öteki farza kadar beklese çok sevap. Hele cuma günü. Cuma namazını kıldıktan sonra ikindiye kadar camide itikâfa niyet edip bekleyip ibadet etse çok sevap, bu hususta hadîs-

i şerîflerde var. Bir namazdan öteki namazı beklemek konusunda hadîs-i şerîfler var. Çünkü cami Allah'ın evidir. Camide kalanlar, namaz kılmıyorsa o esnada, oturuyor olsalar bile namazda sayılırlar.

Ben şimdi biz zaten vaaz veriyoruz çok sevap. Sizde vaaz dinliyorsunuz aynı sevap. Dinleyenle söyleyenin ecri aynı. Ama hiç kimse olmasaydı, tek başınıza olsaydınız, bekliyor olsaydınız, gene beklerken namazda imiş gibi sevap alıyorsunuz. Namazdaymış kadar sevap yazılmaya devam ediyor. Bir namazdan bir namazı beklemek fevkalade büyük mükâfatlar almaya sebep olan bir davranış.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi daima ibadetlerini yapan, günahlardan kaçınan kullarından eylesin.

b. Müslümanların Sevinci: Peygamberimizin Refîkleri

Üçüncü bugünde hep müjdeler çıktı. El-hamdülillah.

أَبَشِّرُوا يَا أَصْحَابَ الصُّفَّةِ. فَمَنْ بَقِيَ مِنْ أُمَّتِي عَلَى
النَّعْتِ الَّذِي أَنْتُمْ عَلَيْهِ رَاضِيًا بِمَا هُوَ فِيهِ، فَإِنَّهُ مِنْ
رُفَقَائِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

*Ebşirû yâ ashâbe's-suffati fe-men bakiye
min ümmetî ale'n-na'atillezî entüm aleyhi
râdıyen bi-mâ hüve fîhi fe-innehû min rufakâi
yevme'l-kıyameti.*

İbn Abbâs radiyallahu anhumadan.

Peygamber Efendimiz yine buyurmuş ki;

Ebşirû. Şenlenin, sevinin, müjdeler ol-
sun. Ya ashâb-ı suffe! Ey suffe de duran gari-
ban Müslümanlar! Suffe, üstü örtülü kısım de-
mek, sofa demek. Ashâb-ı suffe de mescidin
arka tarafındaki örtülü kısmında, yatıp kalkan,
gariban Müslümanlar demek. Evi yok ki evine
gitsin. Hanımı yok ki hanımıyla beraber olsun.
Hanımı aş pişirsin de yesin. Mescidde yatıp kal-
kıyor, dışarda abdestini alıyor, geliyor ibadet
ediyor. Peygamber Efendimizin hadîs-i şerîfini
dinliyor. Kur'an ezberliyor. Harıl harıl dinine
çalışıyor, sevaplı işlere çalışıyor. Orası sanki
bir yatılı üniversite gibi idi.

Peygamber Efendimiz bazen sallallahu aleyhi vessellem onlarla sabaha kadar sohbet eylerdi, dinlerlerdi. Peygamber Efendimizde zaten Őu yanı baŐlarında. Őu tarafta önlerinde, Peygamber Efendimizin hücresi önlerinde, yanlarında. Peygamber Efendimiz bazen onlarla sohbet ederdi, onları düşünürdü, onlara yardımcı olurdu, ganimetten onlara pay ayırırdı, verilen sadakaları onlara verirdi. Ya Resûlullah bu benim bahçemin hurması, al bir salkım hurma. Onlara verirdi.

Hız. Ali Efendimiz, Fatıma anamız radiyallahu anhuma, ev işleri yapmaktan, kuyudan su çekmekten, değirmen döndürmekten elleri yara olmuş. Benimde oldu birkaç defa köyde, yaptım yani. Őöyle bir taş üstüne yuvarlak taş, el değirmenleri olurdu, bulguru orta deliğinden koyarsın, buğdayı çevirirsin, gıldır gıldır gıldır gıldır bulgur olur, kırılır Şey. Hadi bakalım birazda sen çevir Es'ad bilmem ne, ŐiŐive-riyor ya insanın burası, böyle çevirmekten. Hâlbuki o tutulan kısım dönmeli olsa, ah Ömer ağa sen olacaksın, böyle çevirirsen, o zaman sürtünme olmadığından o kadar acımaz. Kuyudan su çekmek. Tabi ipi böyle tutuyorsun, ağır oluyor, Şey yapıyor, buraları yara olur, ŐiŐer

insanın. Onunda kolayı var. Yukarıya bir çıkırık takarsın, böyle çevirirsin, işte alet yapar el övünür, alet yapmak şey. Ama aleti kim yapacak?

Demiri kim eritecek?

Oradaki balinikse mi gitse?

Evbisiy mi gitse?

Öyle bir şeyler yok ki. Şimdi gidiyorsun, akıl almaz malzeme, kolaylık. Para var mı kesende?

Var. Kesemde yokta kartım var. Kartı sokuyorum. O bankadan benim hesaptan parayı kendi hesabına aktarıyor. İstedığimi alıyorum buradan. İstersem evi gelin gibi süslerim, istersem bilmem derenin üstüne köprü yaparım, istersem her şey hazır kolay. İstersem ev yaparım, istersem bahçeye havuz yaparım, istersem bilmem görenin parmak ısıracağı şeyi yaparım. Hüner bende değil parada. Parayla her şey alınıyor. Her şey var. Gez, beğen, beğendiğini söyle, paradan haber ver, her şey geliyor. Otomobil, bilmem motor, bilmem keyif, zevk, her şey var, her şey var.

Allah yanıltmasın, şaşkırtmasın, şükürünü eda etmeyi nasip eylesin.

Ashâb-ı suffe, öyle mahrum, öyle mahzun ama öyle çalışkan, öyle ilim erbabı insanlardı. En çok hadîs rivayet eden Peygamber Efendimizin sözlerini bize, en çok nakleden ashabın, bir kısmı ashâb-ı suffe idi. Çünkü ötekiler hurma bahçesindeyken, işinde gücünde iken, onlar Resûlullah'ı dinlerlerdi ve bir kısmı da yazarlardı. Resûlullah'ın hadîs-i şerîflerini.

Diyorlar ki; Ya Ebû Hüreyre! Sen niye bu kadar çok hadîs rivayet ediyorsun Peygamber Efendimizden?

Siz diyor ticaretle, bağla bahçeyle, hurmayla, ağaçla meşgulken ben Resûlullah'ın sohbetlerini kaçırmazdım diyor. Anası, anası müşrikmiş, anasıda evde, oda ashâb-ı suffeye geliyor. Geliyor, gidiyor, geliyor gidiyor, her seferinde dua ediyor, hizmet ediyor anasına falan. Bir keresinde Ya Resûlullah! Şu anama dua etseniz de, Efendim bilmem hidayet nasib olsa falan. Peygamber Efendimiz dua ediyor. Sabahleyin gelirken, ayrılırken anasından, camiye gelirken, müşrik bıraktı, dönüyor geliyor ki anası Müslüman olmuş. Resûlullah dua

edince bitiyor. Yani öyle insanlar. Allah şefaatlerine erdirdin.

Buyuruyor ki Efendimiz;

Fe-men bakiye min ümmetî ale'n-na'atillezî entüm aleyhi. Sizin şu haliniz üzere, ümmetinden kim aynen bu durumunu muhafaza ederse, bu ihlâsı, bu ilim aşkını, bu ibadet zevkini, bu güzel durumu, siz ve sizden sonra Müslümanlardan kim aynen edinirse, muhafaza ederse bu güzel durumu. *Râdıyen bi-mâ hüve fîhi.* İçinde bulunduğu yoksulluğa, mahrumiyetlere de razı olarak. Evet, yiyeceği içeceği yoktu, aç duruyorlardı, bilmem çok sıkıntı çekiyorlardı ama Resûlullah'ın mescidinde yatıp kalkıyorlardı. Resûlullah'ın sohbetindelerdi. Resûlullah'ın hadîslerini dinliyorlardı. Kur'an çalışıyorlardı. Güzel bir haldi manevi bakımdan. Bu hale razı olarak, Allah'tan şikâyetçi olmadan böyle bu durumu muhafaza edenler.

Fe-innehû min rufakâî yevme'l-kıyameti.

Kim böyle razı olarak, bu hale sahip olarak yaşarsa, cennette o benim arkadaşlarımdan olacak. Refîklerimden. Refîk, refakât eden demek. Yani yanında bulunup, Ya Resûlullah diye yanında gezenlerden olacak.

Nasıl olur? Nasıl yaparız da, bizde Resûlullah'ın cennete öyle refîklerinden olabiliriz?

Allah yardım eylesin. Bilmiyoruz. O biliyor. Allah nasib eylesin.

El-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

